

Diensten WTH – BBK – Wvggz (subsidie Kwadraad)

Naam opsteller: Gerdien Bisschop
(namens ambtelijke werkgroep)

Bestemd voor: KG en BAC ZV

Datum: 22 mei 2026

Aanleiding

Kwadraad voert in onze veiligheidsregio verschillende diensten uit in het kader van zorg & veiligheid:

- De weging bij de Wet Tijdelijk Huisverbod (WTH) en de inzet van de aansluitende trajectbegeleiding;
- De Bereikbaarheid Buiten Kantoortijden (BBK);
- De 'hoorfunctie' in het kader van de Wet verplichte ggz (Wvggz).

De financiering van deze diensten gebeurt tot nu toe in de vorm van subsidies, die de 18 gemeenten in Hollands Midden jaarlijks separaat aan Kwadraad verstrekken. In de loop van de tijd zijn verschillen in bekostigingssystematiek en indexeringsmethoden ontstaan, waardoor de tarieven per gemeente behoorlijk uiteen zijn komen te liggen. Ook is het opdrachtgeverschap door deze subsidieconstructie versnipperd geraakt. Tot slot levert deze opzet relatief hoge administratieve lasten op bij alle partijen. In het kader van gezamenlijk opdrachtgeverschap, efficiency en monitoring van de kwaliteit is daarom de wens ontstaan om dit anders te organiseren.

De BAC heeft tijdens de vergadering van 11 juni 2025 opdracht gegeven aan Kwadraad om een businesscase (BC) op te stellen, en aan de ambtelijke werkgroep om op basis hiervan een financieringsvoorstel te doen.

Businesscase

Kwadraad heeft in januari 2026 de definitieve versie van de businesscase opgeleverd (bijlage 1). Uit de businesscase blijkt dat gemeenten in Hollands Midden vanaf 2027 naar verwachting ruim 30% meer zouden moeten betalen voor dezelfde diensten in vergelijking met 2026. Kwadraad stelt vast dat de huidige financiering niet kostendekkend is, waardoor de continuïteit en de kwaliteit van de dienstverlening in het geding komt.

De gemeenten hebben, mede namens hun eigen financieel adviseurs, kritische vragen gesteld over de opbouw van de kostprijsberekening. Zo is een toelichting op de 39% overhead wenselijk, en rijst de vraag of het reëel is dat gemeenten moeten bijleggen als er sprake is van ziekteverzuim boven de 5%. In een aanvullend memo van 10 maart 2026 heeft Kwadraad hierover een nadere toelichting gegeven (bijlage 2). Het blijft echter lastig om dit te objectiveren, en gemeenten hebben een uitdaging om de voorgestelde prijsverhoging bestuurlijk te verantwoorden. Daarom is er behoefte aan een onafhankelijk financieel onderzoek.

Financieel advies

Met een onafhankelijk financieel advies krijgen we helderheid over de businesscase van Kwadraad, waarmee gemeenten in ieder geval voor de subsidie voor 2027 een onderbouwing hebben van de reële kosten. Dit brengt gemeentebesturen in positie, omdat we elkaar nodig hebben om deze diensten gezamenlijk te blijven financieren. Immers, wanneer Kwadraad vanuit de hele regio niet voldoende subsidie zou ontvangen om de diensten adequaat uit te voeren, vormt dat een risico voor onze kwetsbaarste inwoners.

De BAC ZV wordt gevraagd akkoord te gaan met laten opstellen van een onafhankelijk financieel advies, waarvan de kosten worden gedragen door de 18 gemeenten. De kosten per gemeente worden geschat op €1.500,- á €2.500,-.

Een onafhankelijke kostprijsberekening vormt ook een goede basis voor een toekomstige gezamenlijke opdracht. Hiervoor moeten nog meerdere opties worden afgewogen, omdat een gezamenlijke opdracht op verschillende manieren vorm kan krijgen:

- **Uitbesteden & Gezamenlijke inkoop.** Bij de keuze voor een private partij zal, gezien de opdrachtwaarde boven de €750.000 een Europese aanbestedingsprocedure noodzakelijk zijn. Een inkooprelatie geeft veel mogelijkheden tot sturing, maar betekent ook een intensief aanbestedingstraject. Het biedt meerdere partijen de mogelijkheid om in te schrijven.
- **(quasi-)inbesteden:** het onderbrengen van de opdracht bij een rechtspersoon die voor 80% onder controle staat van de gemeenten, zoals een gemeenschappelijke regeling.¹

De verschillende opties vragen om een zorgvuldige afweging op ambtelijk en bestuurlijk niveau. Op de te maken keuze is ook het *adviestraject Crisisaanpak Hollands Midden* van invloed, en de inzet van Kwadraad op de *maatschappelijke eerste hulp (MEH)* in het kader van DOSZV. Daarom is nog minimaal een half jaar nodig om de opties te onderzoeken.

Subsidie Kwadraad 2027

Gezien de doorlooptijd van bovengenoemd adviestraject is het niet haalbaar om voor 2027 de opdracht al op een andere manier te organiseren. Dat betekent dat we voor het komende jaar nog uitgaan van een subsidierelatie met Kwadraad voor de inzet van deze diensten.

Het was een overweging om voor het komende jaar al wel over te stappen naar een uniforme bekostigingssystematiek voor alle gemeenten, op basis van een bedrag per inwoner. Dit zou voor sommige gemeenten echter betekenen dat zij voor 2027 een meer dan twee keer zo hoge subsidieaanvraag kunnen verwachten. Uit coulance naar deze gemeenten heeft de ambtelijke werkgroep Kwadraad geadviseerd om de oude systematiek nog een jaar te hanteren, waarmee 2027 als overgangsjaar wordt gezien. Op basis van de businesscase past Kwadraad een verhoging van ca. 31% toe voor het komende jaar. De uitkomsten van het financieel onderzoek helpt gemeenten bij de afweging deze kostenstijging wel of niet te accepteren.

Betrokken bestuurders BAC

Het komen tot een gezamenlijke opdracht, en een mogelijk gezamenlijke reactie op de voorgenomen kostenstijging van 31 % in 2027, is een complexe uitdaging. Op ambtelijk niveau is een werkgroep ingericht. Hieraan neemt een vertegenwoordiging van gemeentelijke accounthouders uit de vier subregio's deel, aangevuld met een beleidsadviseur van het ZVH. Het is noodzakelijk dat gemeenten zich ook op bestuurlijk niveau committeren aan dit proces. Niet alleen is een bestuurlijk gesprekspartner nodig voor Kwadraad, ook kunnen gemeentelijke belangen uiteenlopen en kan het noodzakelijk zijn om gezamenlijk draagvlak te creëren in de regio. **Idealiter worden daarom 2 bestuurders als trekker verbonden aan dit proces. Dit kunnen wethouders en/of burgemeesters zijn. De BAC wordt gevraagd hierover een besluit te nemen.**

Bijlagen:

1. Businesscase Kwadraad
2. Aanvullende toelichting van Kwadraad op de businesscase

¹ Zie <https://www.pianoo.nl/nl/sectoren/sociaal-domein/checklist-inkoop/aanbesteden-inbesteden-subsidie-open-house/inbesteden>